

ብዛዕባ ባዘል-ስታድ

ካንቶን Basel-Stadt ሓንቲ ካብተን ኣብ ስዊዘርላንድ ዝርከባ 26 ካንቶናት እያ። Basel-Stadt ኣብ ዶባዊ ስለሱ ኩርናዕ ጀርመንን ፈረንሳን ትርከብ። እቲ ዞባ ድልዱል ቁጠባን ዝተፈላለየ ባህልን ዘለዎ ኮይኑ፡ ጽሬት ህይወት ልዑል እዩ።

ፍቕድታትን ኩነታትን

Basel-Stadt ብሰለስተ ማሕበረሰባት ዝቐመጠ እያ፡ ከተማዊ ማሕበረሰብ ባዘልን ክልተ ፖለቲካዊ ማሕበረሰባት (Gemeinden) ሪዥንን ቤቲንገንን እዮም። ኣብታ ካንቶን ካብ 160 ሃገራት ዝመጹ ኣስታት 200 ሽሕ ሰባት ይነበሩ። Basel-Stadt 37 ኪ.ሜ. ኣብ ስዊዘርላንድ ዝነኣሰት ካንቶንን ዝበዝሐ ህዝቢ ዘለዎን እያ። ወግዓዊ ቋንቋ ጀርመንኛ እዩ።

ታሪኽ

ካንቶን Basel-Stadt ብ1833 ተመስሪታ። ግን ነዊሕን መሳጥን ታሪኽ ኣለዎ። ኣብዚ ቅድሚ 130,000 ዓመታት ኣቢሉ ኣብ ማእከላይ ፓሊዮሊቲክ ጀሚሩ ሰፈራ ነይሩ። Basel ብስትራተጂካዊ ኣቀማምጣ ስለ ዝነበረት፡ ሮማውያን ቅድሚ ክርስቶስ 30 ዓመት ኣብ ጎቦ ካቴድራል ሰራዊቶም ኣዕረፉ። ሚኒስተር ባዘል ሎሚ ኣብ ተመሳሳሊ ቦታ ደው ኢሉ ኣሎ። እቲ ኣገልጋሊ ቅድሚ ሕጂ ናይ ጳጳስ ቤተ ክርስቲያን ኮይኑ ብ1019 ተቐዲሱ። ስለዚ ድማ እዩ ኣብ ባዘል ካንቶናዊ ምልክት ዕጥቂ ባስለር ስታፍ ክርኣ ዝኽእል፡ ንክሮዚየር ናይ ጳጳሳት ዝውክል እዩ።

ዩኒቨርሲቲ ባዘል ብ1460 እዩ ተመስሪቱ። ባዘል ናብ ማእከል ሕትመት መጻሕፍትን ሰብኣውነትን ማዕቢላ። ኣብ መፋርቕ መበል 16 ክፍለ ዘመን ብዙሓት ስደተኛታት ካብ ሰሜን ኢጣልያን ፈረንሳን ናብዚ ሃዲሞም። ስፈት ሐርጭን ሕብረ ሐርጭን ምሳታቶም ናብ ባዘል ሒዞም መጹ። ናይ ሎሚ ትካላት መድሓኒትን ኬሚካልን ካብዚ እየን ተቐልቂለን። ብ1833 Basel-Stadtን Basel-Landschaftን ድሕሪ ወተሃደራዊ ግጭታት ተፈላልዮን። ሎሚ ካንቶን Basel-Stadt ኣብ ሳይንስ ህይወት ትኹረት ዝገበረት ማእከል ባህሊ፡ ንግድን ንግድን ኮይና ኣላ።

ድልዮትን ባህልን

ኣብ ካንቶን Basel-Stadt ብዙሕ ኣገደስቲ ዝኾኑና ልምድታትን ልምድታትን ኣለዉና። ልምድታትና ክትፈልጡ ክትደልዩ ብሃንቀውታ ንጽብ። ቀዳማይ ንላዕሊ ፋስናክት (Fasnacht) እዩ። ዓመት መጻ ኣብ ወርሒ ለካቲት ወይ መጋቢት ንሰለስተ መዓልታት ይካየድ። ስለዚ ድማ ኢና "drey scheenschte Dääg" ኢልና እንጽውዖም - እተን ሰለስተ ዝበለጸ መዓልታት። ናይ Basel ቀውዒ ምርኢት (Herbstmesse) ልዕሊ 500 ዓመት ዝገበረ ኮይኑ፡ ዕዳጋ ልደት ባዘል (Weihnachtsmarkt) እውን ነዊሕ ልምዲ ኣለዎ። ብዙሓት ሰባት ኣብ ክለብ፡ ጊልድ ወይ ማሕበር እዮም። ጸወታታት ክለብ ኩዕሶ እግሪ ኤፍ ሲ ባዘል ጽቡቕ ተሳትፎ ዘለዎ ኮይኑ፡ ኣብ ሓጋይ ብዙሓት ሰባት ኣብ ፍባ ራይን ይሕንቡሱ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.hallo-baselstadt.ch/ti/canton-basel-stadt/about-basel-stadt